

PAPIRU

—Aquest retrat al oli se conserva molt be.
—Es que deu ser pintat al oli de fetge de bacallà.

Gran èxit de totes les noves atraccions

Elegantíssim café amb variat y esmerat servei, especialitat en horxata valenciana.

Skating-Ring : Esplèndit bar : Teatre Cine

SATURNO PARQUE

Els Urala, Montanyes russes y Watter-Chutte.—Plataforma de la rissa.—Tobogan amb ascensor de 3 canals.—Laberinto amb escala diabòlica.—Carroussel parisién.—Trapezis.—Sport-Walk.—Aéreo Sport.—Ferrocarri miniatura.—Tirs de colom, automàtics y original Pim-Pam-Pum.—Tots els dies tarda y nit, concert a l'hermós recinte per la música del Regiment d'Alcántara.

Entrada de passalg, 0,10 ptes. — Desde les 3 tarde y desde les 9 nit

LA RABASSADA

MUSIC - HALL

Cada dia, SELECTA FUNCIO de 10 a 12 de la nit, per distingides artistes.

HOTEL RESTAURANT

Obert dia y nit.—Habitacions reservades.—Cuina de primer ordre.—Servei a la carta y coberts desde 5 ptes.—Teléfon nº 7,645.

CONCERTS

En el saló menjador del Restaurant, de 1 a 3 tarde y de 6 a 7 de la nit (Five o'clock tea) per una orquestra de professors dirigits pel Mestre Pérez Cabrero.

ATRACCIONS AMERICANES

Scenic Ballway, Water Chute, Bowling Alloys, Cake-Walk, Casa Encantada, Palau de Cristall, Palau de la Rialla, Passelgs, etc.

Tramvia directe desde la Plassa de Catalunya a LA RABASSADA.

GRAN EDEN CONCERT

MUSICH - HALL PARISIEN

ALCAZAR ESPAÑOL

Unió, 7.—Gran Café Concert Restaurant a la carta dia y nit
Tots els dies a les 10 nit. — Exit verdaderament extraordinari de

LA 2ème REVUE DE L'ALCAZAR

completament diferent de la 1.ª—110 trajes nous—7 decoracions noves
50 belles artistes espanyoles y estrangeres

TEATRE ARNAU :: MUSIC - HALL

Tarde a les 6 y nit a les 9 y mitja
Seccions extraordinaries

GRANDIOSOS DEBUTS

GRAN CASINO NICE

Tigre, 27, (Antigua Paloma)
Esplèndit saló el mes gran y ventilat

Grans balls tots els dies tarde y nit essent de moda els diumenges, dimars, dijous y dissapte nit.

El servei a carrech de simpàtiques camareres.

LA BUENA SOMBRA Ginjol, 3

MUSIC-HALL DE MODA

Tots els dies tarde y nit esplèndit Concert y Sarsueletes de gènere alegre per artistes maques y de gran vaila.
L'èxit més gran conegut en la present temporada es el de la eminent

NITA-JO

que cada nit surt el públic amb les mans trencades d'aplaudir en aquesta celebritat.

En aquest local se reuneix cada dia tot lo bo y millor de Barcelona

ENTRADA LLIURE : : BUTAQUES DE FRANC

DR. M. CAMPS

VIES URINARIES

SÍFILIS - MATRIU

Aplicació intravenosa del 606

TRACTAMENT ESPECIAL DE LA BLENORRAGIA

CONSULTA PARTICULAR:

Mendizábal, 6, 1.ª - De 11 a 12 y de 3 a 5

CONSULTA ECONÓMICA:

Fusteria, 2 y 4, 1.ª. - (Entre Plassa A. López y Carrer Ample)
de 12 a 1 y de 7 a 9 nit

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ, Pelays, 38
Hores de 5 à 8

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
ESPANYA, trimestre Ptes. 2
ESTRANGER 3
Pago anticipat
Dels treballs publicats en son responsables
els seus autors.—No's tornen els originals.

PAPITU

El bruixot

L'imaginació popular, quan s'enfila, va més depressa que un ventilador elèctric. Mireu que s'en han dit de coses sobre aquest home miraculós, quasi providencial, que's diu doctor Pearson y que juga amb la electricitat, amb l'aigua, amb la terra, amb el vent, y no sabem si amb el sol, la lluna y les estrelles, de la mateixa manera que nosaltres juguèem a fer política y a fundar cassinos, encara qu'ell juga amb més sort.

Realment, aquest diantre de doctor Pearson es un bruixot. Estic de tertúlia y escolto.

—Figureuvos,—diu l'un,—que quan hagi acabat la foradada de Vallvidrera, en comensarà una altra de vint kilòmetres a les entranyes del Pirineu.

Això no es res,—contesta un altra,—camparat amb el projecte de convertir la conca de Tremp en litoral marítim amb un gran port comercial y amb la concessió que té demanada per explotar un ferrocarril elèctric sobre rails flotants per anar de Barcelona a Palma de Mallorca.

—Quin home! Figureuvos que a Mèjic va construir tota una cadena de montanyes pera poder explotar cinc funiculars y que per estalviar-se terra y pedres va deixar en forma de grutes fantàstiques, com les de la Sala Mercè, però en gran, tota la part interna de la cordillera.

—Ho cree, ho cree! Y diu que un dels projectes que porta de cap es convertir el desert de Sahara en terra de regadiu.

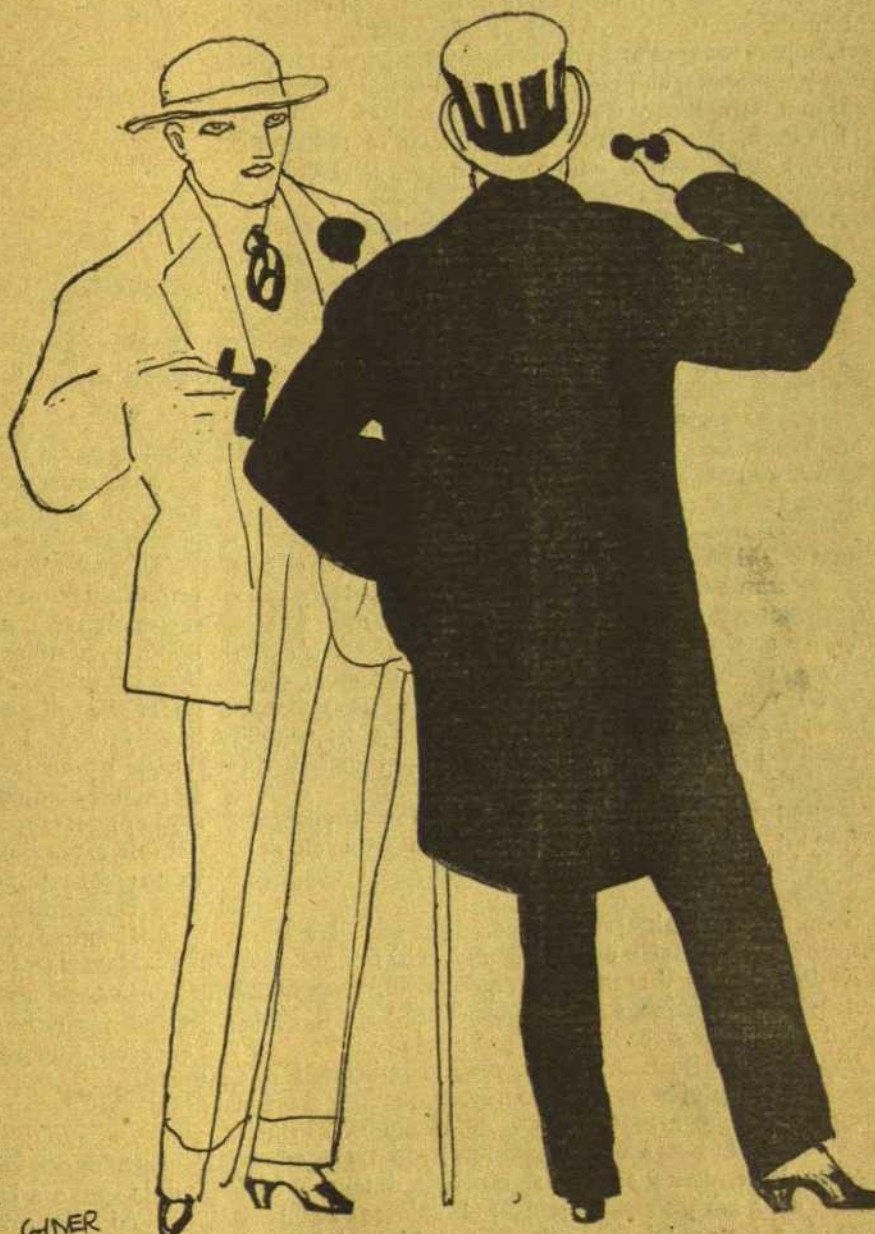
Y explotar les neus perpètuas fundant manufactures de mantecados naturals.

—Nois, veurèem coses grosses! Com que la electricitat anirà més barata que l'aire, figureuvos, quina revolució. L'home que tingui caballs, y no'ls fassi tornar elèctrics, farà el negoci den Robert amb les cabres.

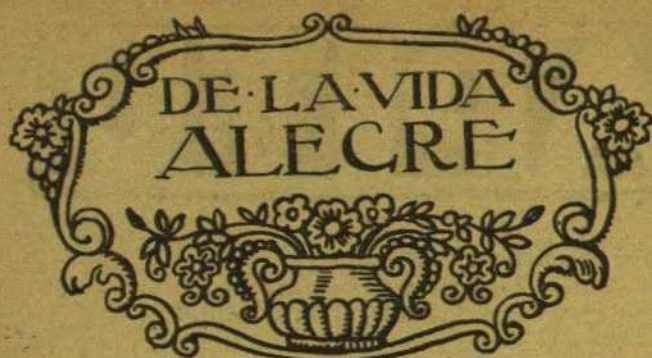
—Sí, es allò que dièm, els caballs elèctrics no menjen.

—Aquesta, aquesta es la cosa. Al que tingui tartrana, li sortirà més a compte posarhi un acumulador que una baca. Al que fumi, li sortirà més barato ferse portar la corrent elèctrica a la butxaca, per encendre, que no pas gastar mistos o aquelles coses que'n diuen engegadors mecànics y que son veritables tifes de metall.

—Tot anirà més baratol
—Podrèem compatir amb l'extranger.
—Catalunya canalisada! Quines cullites!
—Aquest doctor Pearson no es un bruixot, es un deul
—No tant home, no tant!
—Sí, es un deu americà, que porta moneda y predica amb l'exemple, que la sab molt llarga y dona un aglà per fer cagar un roure Però es allò, més val tenir un aglà que res. Si fos per nosaltres, no tant sols ens quedaríem sense'l roure, sino també sense'l trist aglà.

—En que s'assembla un cigarro de quinze, al cavall d'un pessetero?
—Home! en que no tira.

Vivim com sempre en plena verdor, encara que'l verd actual sigui verd d'esperansa: l'esperansa de frescors futures ens fa està en aquets foiers ensopits, calurosos y calents per ventiladors que hi rodin y plantes que s'hi mustiguin.

L'esperansa que'ns hi fa viure entre aquesta humitat suosa y ensopida, son els Parks que cada dia y cada nit s'obren a Barcelona y els seus boravius.

Iris-Park, Saturno-Park, Turó-Park y el teatre del Bosc ens promèten un istiu esplendorós, accidentat y fresc, orejat per totes les brises.

Al Iris-Park hi ha de tot, desde el cinema discret fins a la més ventilada y llisquenta pista de patinar que no te comparansa amb cap més pista del món civilisat. Es particular la pista del Iris-Park; si un hom l'analisa es troba que aquella pista serveix per despistar.

Hi ha també un *Toboggan*, amb senyores expressess per ajudar al cavaller parroquià en la ràpida baixada.

—Vol baixar amb mi?—pregunten amablement al parroquià que veuen més indecís; immediatament, el tal, accepta el convit, s'ajeuen tots dos a la pendent y la baixada es curta y emocionant com totes.

Del Saturno-Park, no cal cantar-ne les excelencies: tothom sab el pà y el formatge que's hi donen. No es ben bé el Saturno-Park amb els seus entreteniments de relativa ignoscencia, lo que hi porta aquella multitut aparellada. No es el *degrenolant*, ni el *toboggan*, ni els caballets, ni la rotllanta plataforma, ni tant sols les montanyes russes; no es tampoc el watter-chutte amb tot y els esquixos; no es res d'això lo que atrau a la gent; son els voltants del Saturno l'atracció principal del mateix Saturno Park.

Son aquells voltants tan coneguts; tan afrenats de dies, tan quiets, tan foscos de nit, baix la protecció dels llums del Saturno que no enlluernen res que no hagi estat a missa.

Sobre'l Turó-Park, ja diguerem unes paraules en el nostre número passat y no cal dir que'ns hi refermem.

El dirigeix don Victori Bisbal, quins noms y cognoms ja expressen coses grans y solemnes. Turó-Victori, Park-Bisbal que'n diríem de tant que'ns agrada.

El teatre del Bosc, completament acondicionat per defensarse de plujes y caps de núvol, després d'esser consagrat pel pas artístic de la gran Marguerida Principal, s'obrirà de bat a bat pera inquirirhi tot el maremagnum de senyors y senyores, que com deiem de bon principi, suen ara y s'ensopeixen en els seients avellutats y tous dels nostres foiers, molt confortables al hivern,

però agafatosos al istiu y calents com el llart de la caldera, be o mal comparats.

Aquets Parks que'ns esperen y que com diu molt be el ròtul, son propietat de tots els barcelonesos, amentanhi l'alegria de que la familia se'ns en vagi a fora, son els únics objectius que encara ens fan viure la nostra vida alegre.

Sense aquestes esperanses ja hauríem tancat els serralllos llicenciat a les serrallongues, ens en aniríem a dormir a les deu y ens llevaríem a les vuit del matí.

Les vuit del matí Aquesta hora inversemblant que sols coneixen aquells homes que's cuiden de passejar les burres de la llet.

Ull de rellotjer

A senyora Maria no sabia de que li venia aquella malaltia. Cops no n'havia rebut, d'abusos no'n tenia fets, quan havia deslliurat tot havia anat be, fos noi o noia, com redimoni, doncs, havia agafat aquells dolors que no la deixaven viure y que més

d'una vegada, la posaven en un compromís?

Una veïna entesa, li averiguà la causa, un dia de consulta a la plassa. «Ja li diré; es el gastament» Però ella, la senyora Maria, no ho creia aixís. De què li podia venir el gastament, si ella era una bona dòna y fora de primer xicot, del marit, y d'un vehí, que al cap d'un parell de mesos li deia que no volia compromisos, cap altre home li feu festes en tota la seva vida, que ja trepitjae va'ls cinquanta? Una amiga, quan feia observar que no podia esser el gastament, li donà la rahó, advertintli, de passada, que devegades tenen la culpa ells, els homes, d'aquets mals tan patidors, però la senyora Maria, que respecte a n'aquesta qüestió, estava més enterada que la seva amiga, supongué que tampoc, que ella—pobre de mi!—no sabia gaire d'aquestes coses, però que li semblava que respecte an això, la veritat, no n'hi havia per tant.

—Doncs, filla, no sé que dirli.

—Creguim, que estic desesperada.

—Vagi a trobar un metge.

—Ja hi ha anat a la clínica, una que fan pagar una pesseta per ferho mirar y com si res.

—Sort que d'això no's mort. Se pateix molt, però no's mort.

La senyora Maria, se topa un dematí, anant a plassa, amb la senyora Dolores.

—Ai, filla, sab que la trovo molt desmillorada? Què ha estat malalta!

Teatres y Concerts

—Pateixo molt de la «matrícula».

—Lo mateix que jo, però ara estic curada del tot.

—Quina ditxa!

—Això rai, fassis mirar per el que'm va curar. Miri, veu aquella casa...

—Aquella, aont se veu una portería amb vidres?

—Sí. Doncs l'amo de la portería es un curandero, com no hi ha cap metge a Barcelona. Abaix de la «matrícula», hi te la mà trencada. Vagi creguim.

La senyora María, tota contenta y esperansada, feu cap an aquella portería de la salut, però per la seva precipitació, o per que'ls dos portals si asemblessin, se fica, no en el que la senyora Dolores li indicà, sino en el del costat, aont se trobà amb un rellotjer d'escaleta. El rellotjer era un d'aquells vellets, petitós y magres, y amb uns ulls de picardia que li surtíen per sobre les ulleres. La senyora María, no dubtà que essent curandero, aquell bon home, també podia trevallar de rellotjer.

—Què se li ofereix?

—Venia, perque una amiga m'ha dit que vostè hi enten molt en les malalties de les dònes.

El vellet, rigué una mica.

—Una miqueta, una miqueta, segons quines malalties.

—Per supuesto. Jo ja fa anys que pateixo de la...

—Y vol que jo la curi, eh?

—Sí, senyor.

El bon vellet, deixa la lupa, amb que estava examinant una maquinaria, y convida a passar a dintre del seu cau a la senyora María. Aquesta se va seure, una mica confosa, en un sofà centenari.

—Se tindrà de treure la faldilla. Y no's torni vermella, dòna, que això pera mi es com si fos un rellotje espatllat. La costum, sab?

La senyora María s'alleugerí de roba, pera que pogués mirar be el rellotjer. Però ara el que's trobava una mica confós era aquest. Pobre dòna, amb quina bona fe se creia que ell era curandero! Comensà a mirar amb tota delicadesa, però aviat la mà, nerviosa, anava d'un lloc a l'altre y el cap, pera veurer millor, girava y regirava. Quan ja hagué apreciat tots els detalls, tot tocat y mirat, el granuja de rellotjer, se posà dret y mentres la senyora María, tot arreglantse les faldilles, se'l mirava inquieta pel diagnòstic, li digué:

—Aquí, creguim, l'única cosa que's pot fer es posarhi un vidre.

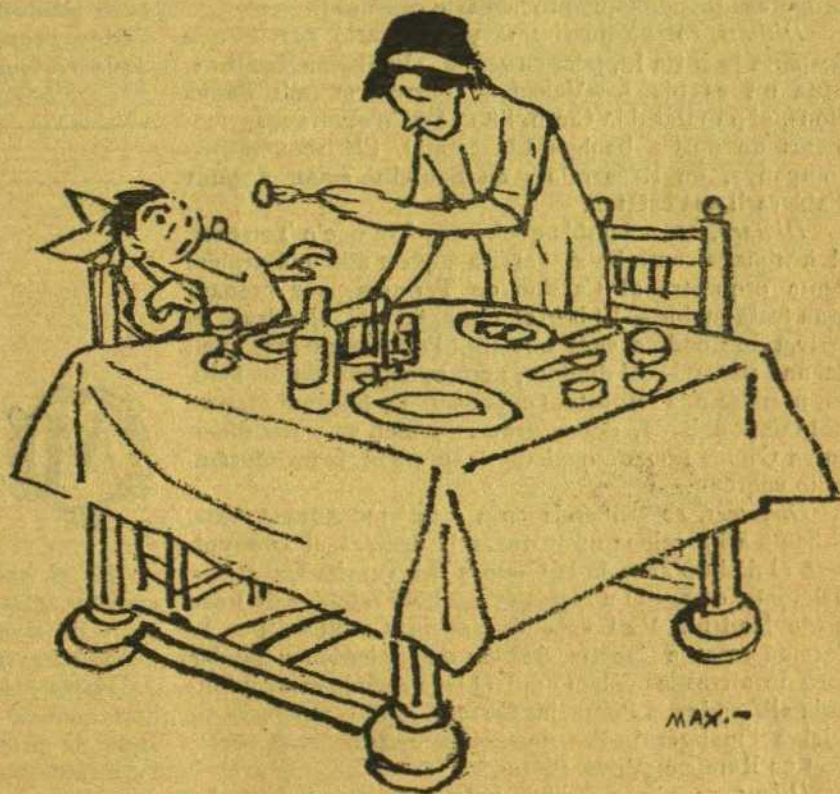
NOVETATS.—*La Marquesa Rosalinda*. Si ve li manca a n'en Valle Inclán, esser lo que's diu un home de teatre, com a poeta, llegidors caríssims, es lo que s'en diu un veritable poeta. Quin lexic, quina distinció senyorial y quin modo de sorprendre'ls secrets del ritmel! Son tres actes, en els que si be no passa res, se senten coses boniques. Res, que'l senyor don Ramón del Valle Inclán es un poeta amb tota la barba.

L'interpretació meravellosa per part de la Guerrero, la Blanco y Mendoza. En Medrano, habillat de grana, dignísim. La presentació esplendent y rica.

TIVOLI.—La moneria de la Purita Montoro—cada dia més bellugadissa,—dissabte va estrenar amb motiu de son benefici, un divertit entreteniment dels germans Quintero, en el que se riu de debó. *No hay sábado sin sol*. Val la pena de veures. Además, la Montoro, ens va divertir molt amb *El Monaguillo*, en el que recordarem la nostra infantesa, pura y immaculada, en la que'n Mesejo, era per nosaltres, quelcom semblant a un gran hèroe. La nostra imaginació, potser a rectificat, però lo que's en Mesejo, com a actor, encara es allà aont era. Y per molts anys hi sigui.

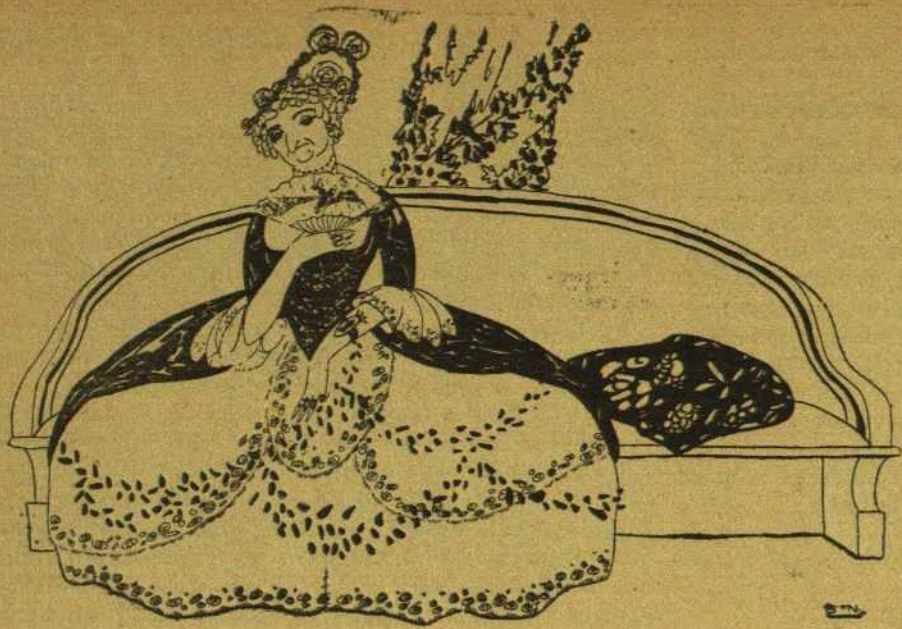
COMIC.—*El País de la Machicha*, es un pretext per ensenyar cama de corista, pitrera de segona tiple, remenandum de primera figura, trajes d'antiquèes y altres adminículs indispensables per arribar a fer moneda. Es distret y vistós y se pot pendre la molestia d'anar cap al Paralela passar la vetlla, que no s'hi perd res. La Pilareta Martí y en Pep Vinyes, ballen més que l'ou de Pasqua.

KEIFFER.

—Té, menja cois.

—No, que no s'aculé.

Carnet de la setmana

(Imprescindible per tot veritable llegidor de PAPITU).

Diumenge, 9.—Gran «corrida» presidida pel gran Califa de Córdoba (a) Guerra y organitzada pel Círcol Equestre. Un èxit de dones guapes y ben vestides. Al «Gallo», al pas que va, no tindrem altre remei, en les properes eleccions que proclamarlo candidat.

Dilluns, 10.—Entusiasme y admiració com el que desperta la Nitta Jo, pocs en veiem. «La Buena Sombra», cada nit es plena.—Veiem en ple carrer dels Banys Nous, al popular don Cinto, l'home qu'empa'ta més modistes de nostra benhaurada capital. Els seus íntims companys, en Rossendo y en Sanfeliu, estan a punt d'aixecarli una estàtua.

Dimars, 11.—Sembla que's cosa feta que'n Torrents, el arximag-contrabaix, servirà aquest any una esplendenta orquestra al Cassino de Terrassa, que prepara gran festa major.—El barret de palla del «Jandru», es arribat de Condres sens novetat. Pesa un xic més que'l del any passat.—El diminut, però intel·ligent pintor Padilla, prepara una important exposició. En Pasqual Montoriol tampoc bada, doncs groc ve y blau va y fins diuen qu'en Canals prepara quelcom sosprenent. Ja ho veurem, ja ho veurem...

Dimecres, 12.—Sembla cosa feta, que aquest ivern hi haurà a Barcelona un teatre sols dedicat al Guinyol. Serà el de la plassa de la Cascata del Parc?—Del «trío» Delmonte, en tenim notícies estupendes rebudes de fresc desde Madrid. Exit sorollós per la Carolina, per la Carmen y per la Cachita. Sembla que se les volen quedar però nosaltres les volem aquí. Queda definitivament fundada «l'Academia Pompeius Gener». Amb xampany se celebrà l'inaugural. Per unanimitat es proclamat president en Ramonet Vives Pastor.

Dijous, 13.—Sant Antoni, patró dels impossibles. Li demanem la rifa y que'l tabac de l'Arrendataria sigui

un xic millor.—El «Ciero», diu que'l senyor Portela s'en va. El Governador diu que no... En què quedem?...—El simpatiquíssim Torres Casana, del Club de regates, està desconsoladíssim perquè per un minut tres segons va perdre la regata. Resignació, amic Torres, qu'altre volta serà.—Torna de Mallorca el gran «Pepe Chil», rebossant de satisfacció, doncs la Xirgu, ha obtingut «¡che, qui'n soccés!» Y desembarca la Margarida rebossant satisfacció, doncs li han dedicat banquet, amb flors y ensiamada d'honor. Per molts anys!

Divendres, 14.—En Quimet Folc y Torres, en la fulla de «La Veu», les emprén amb l'il·luminació elèctrica de la Catedral. Te'n Quimet raó de sobres. ¡Si l'iglesia sembla un magatzem d'aquesta manera, senyor Bisbel!—Lo que li passa al amic Bastida, el fabricant de pilotes, es un cas dels grossos. Doncs no li ha tocat una motocicleta, en una rifa que's feia..., mai dirien aont?... a

Melbourne... Això si qu'es venirli la sort de lluny.

Dissabte, 15.—Inauració de la sucursal d'apaches de París a nostra ciutat. Trets, ferit, llenya, sacs de diners, pitos y feina pels «chicos de la premsa». En Lluïset Figuerola pensa ¡si que comensa be l'istiul!...—Gran maitc de dòmino, chez Juanitu Badanes. En Picavía de jutge, En Bonilla molt sortós. Perden en Puig y en Buxó y això que'l derrer com a sapiguern en sap.—El mestre Pahissa s'escursa la perruca.—En Sils, en Llaveners y en Budoy, preparen un concurs de natació pel proper mes de Janer, Guanyarà qui fassi més estornuts.

L'elogi dels carreters

MOLTS son els qui's creuen que'ls carreters son uns homes porcs, impulsius y analfabets, doncs no senyors. Nosaltres, com a bons reconeixadors de tothom qui tingui quiscuna facultat recomanable, tornem per la classe.

Es el cas doncs, que d'ies enrera, com deiem, un carreter, guiant el carro pels vorals de la carretera, feia'l camí de la nostra ciutat a la mai prou ponderada y lloada idem de Badalona.

Havia plogut y el carro caminava amb tota tranquil·litat, quan de sobte el *tinc, tinc*, del tranvia feu que'l carreter se girés y's disposés a apartar el carro de la via. Però com que no sempre les coses resulten a gust del que les executa, lo cert es que'l cavall, en contes de portar el carro cap al mitx de la carretera l'enfonsà per

un costat en un sot ple de fang, pedres y aigua, que arràn de la via hi havia.

De bon entuvi, el carreter comensà a ter rebotre la vara de freixa que tot bon carreter mai oblida; però la bestia en contes de desencallar el carro lo que feia era enfonsarlo cada vegada més y més. Aixís es que'l bon carreter comensà a carregarse de paciència tot buscant el medi pera treure'l carro del fangal.

No li semblà igual al conductor del tranvía y encarrantse amb el carreter comensà a increparlo durament per la calma que portava.

—Home, li digué; sabeu que teniu uns pebrots molt grossos.

Però l'altre amb la mateixa flemma y alsant el cap somrient, contestà:

—Molt be, home molt be! No sabia que tinguessiu la dona tant xarraire.

Coses de nois

I així com les famílies propiament dites, ens fan el boicott, ens donguessin entrada franca, l'ompli el nostre PAPITU, fora *cosí* y *cantà* que son les coses més fàcils del món. De passada moltes dites familiars que moren en el si del qui les diu y dels quatre que les escolten, per medi de nosaltres, passarien a la posteritat y fins a l'història d'Espanya d'en Lafuente, única que llegeix el senyor Servent que com tothom sab, es un dels set sabis de Gràcia.

Les coses dels nois sempre ens han fet pesa, aixís com per les coses de les noies ja fa temps que la tenim feta.

La família M., tant coneguda de tothom, te un membre alcohòlic y tota la violència de lo que beu se li posa al nas. Com que beu molt, te un nas com una montanya a l'hora de la posta, es morat, granellós, protuberant y inflammat com si estés a punt d'estallar; es un nas volcànic.

Aquest nas, es un oncle d'un xicotet molt aixirit que cada vegada que'l veu li pregunta pel nas.

L'oncle responia sempre a evasives, fins que l'altre dia l'home va anar per mocarse amb tota naturalitat.

El nen se mirava com l'oncle rebregava aquell nas tant pujat de color y de tamany y s'ho mirava estranyat de debó.

Quan l'oncle acabà de mocarse li preguntà el nebot:

—Què no li fa mal quan se moca?

Aquest mateix xicot, que donades les seves dots d'observació te a tota la família encantada y amb ja!

al cos, te també un germà més gran, de divuit anys per exemple, que l'altre dia arribà a casa seva amb una veu de svchantre enragollat. La família tot era preguntarli per aquella veu tant grossa y el doncell no sabia que respondre; uns deien qu'era una engina o daven la culpa a una horxata freda, o a un mal aire que li havia prés la veu, quan el petit minyó exclamà en mitg d'aquella confusió de malalties de la veu y referintse al germà enragollat:

—Es que ja va essent home y se li torna grossa.

Diferències

—Quina diferència hi ha, entre'l Gran Teatre del Liceu y un automòvil?

—En que'l Liceu es, *teatro lirico* y el automovil *teatro-pella*.!!!

—El senyor Mendoza, uns versos d'en Valle Inclán.

Cap a els sots plàcits

OM qui s'ha ficat al llit d'hora m'he llevat dematí; m'he rentat, joh ilusió després de tant temps sense no ferho, en la pila del safreig, ficant el cap en l'aigua fresca per mi mateix posada; he tirat dos pedres a un gos; he menjat ametllons mitg vers mitg madurs; de la manera com m'agraden a mi els ametllons, quan no son ni la goma del més d'abril, ni el fruit ja aixerrait del setembre, quan tenen de totes dues coses y semblen una mena de pastilla pectoral de la naturalesa. Després m'he posat un clavell roig al trau, després sense res al cap y rumbejant el clavell he anat a missa.

No a missa a la parroquia, es molestós trovar-te amb tot de coneguts que fa dos ó tres mesos que no has vist y que't troven gras ó magre, passat ó sanítós; he anat a missa a la capella d'aquell convent de monjes teresianes, que de mica en mica se va aixecant al cap d'avall del meu carrer.

Cosa curiosa, a fe, aquesta capella; la missa dita en ella, sembla (amb tots els respectes sia dit) una comedia feta en una arcova y amb els espectadors a la sala. És aixó talment, una arcova pelada y miserable; un altar construït amb trastos vells; uns cromos nous representant el sagrat cor, un nen de Praga de santi-di-guixi y en la sala uns bancs pintats de negre amb fuixina, que ocupen els devots.

Insolent, en la divisió de sala y arcova, penja una llantia gòtica de càn Santamaría, obsequi a les Mares d'unes senyores de Xile.

El capellà es vellet; l'escolà, d'espardenya y cara de pocavergonya, porta el roquet sobre un devantal net com la plata. La missa s'escola poc a poc, de tant en tant les monjes canten; nosaltres llegim unes fulles místiques amb uns diàlegs entre el senyor y l'aimada, qui fan comentaris a les promeses fetes a la beata Margarida Lacooque.

Les monjes han combregat y la missa es acabada; per les vegades qu'hem sentit e. «Domine no'n sum...» Sabem que son nou les recloses, amb una de malalta, deu.

Sortim al carrer un altre volta, recullo un cigarret mitg apagat que havia deixat darrera el barri, tiro una pedra a un gos que hi ha al cap d'avall de la baixada y amatent a la veu que crida: sommil me'n vaig cap a esmorzar.

L'esmorzar es el de sempre, costelles a la brasa; després un bon vehí ens convida a menjar cireres de l'arbre estant, acceptem amb més frisor que si fossin pardals. No se les grosses que'n porto al ventre quan faig cas de la veu que ns diu: el café es a taula.

Tot just l'he tastat quan arriba el company qui'm diu:

—Anem? Però de violes ja n'hi ha.

—Sí, home sí, anem!

—Anem! Però de violes no ni ha. Hi han espàrrecs, si vols.

Y marxem costa amunt, serpejant per les rases de les vinyes. Ah! les vinyes aquest any... com son fresques y verdes y granades; mai les havia vist com are; els pàmpols verds y grans com fulles de col, els sarments fermes y alterosos y els raims, tot just nats, amb uns granets que semblen confits de pussa, en tal abundancia

sota el fullam, que fan pensar en si cada cep serà per setembre una anfora de les de les bodes de Canaan.

Deu y els canóns granífics dels bons frares tes lliuren de una pedregada!

Deixat el vert tendre de les vinyes, entrem en el solemniat vert de les pinedes; per tot arreu se troven rastres de les cremes de l'estiu passat y a fe que's espectacle curiós el veure aquelles gatoses rostides y aquells pins socarrats aixecantse sobre una catifa d'herba verda. Com es sert que de les grans desgracies ens aixequem primer els humils com jo y les herbes, que no pas els poderosos com molts que'n se y els pins y les gatoses punxagudes.

Ja som a la carena, entrem en la antiga casa de conreu del manastir. A la esplanada hi han tres gossos, un geu de panxa al sol, l'altre d'esquena al sol, l'altre de cul al sol. A la migrada hombra d'unes acacies de bola, tres anglesos, dos homes y una noia, s'entretenen pera jugar al cricket, la noia, rossa com un fil d'or, te una gran habilitat en llensar la dura pilota amb aquell geste semicircular y dur, el xicotàs, qui te la pala, les rebot amb tota la forsa, com si fos un bastaix el seu contrari; la mis qui no porta cotilla, corre a conseguirla per sobre l'herba y torna a llensarla amb el mateix gest sec, al qual la ondulació no dona gracia.

Entrem al pati, hi han uns militars y paisans, que fan cara de no haber dormit y han vingut a caball. Entrem a dintre y saludem a les hostaleres, una trafiqueja a la cuina, l'altre maleeix a una colla de trempats, els quals li han volcat les branques d'arbós y bruc amb flors de paper fi, qu'ornamenten el menjador.

Seiem, bebem y sortim. Al ser a la esplanada diem a reveure a la blava y dolsa mar Mediterrania, saludem distretament als anglesos del cricket y fem una festa a un bordegàs, qu'empaita al gos que jeia de cul al sol.

Ja som als pins altra volta; el company me pregunta:

—Per ahont baixem, per l'hort? per la font de les monjes?

—Anem fins a la pota de bou.

—La brolla es alta, tallaràn aquest estiu.

—Baixem per la font Eterna,

—Igual, també tallaràn aquest estiu.

—Tant se vall!

—Per mí?... a tu te pessigaràn les cames.

—Si hi ha camí de faixines.....?

—Entre alzinelles, brucs y esbarzers se'l han menjat però per mi, avall!

—Avall!

Anem carretera enllà esperant ser sobre la font Eterna pera despenjarnos. Pasem primer per la de les monjes, el company me diu:

—Hi han posat una bomba.

—Com?

—Sí, s'ha de fer anar el volant pera que ragi, també hi ha aixeta.

No responc, adeu font de les monjes, la qu'era estroncada amb un bastó d'arbós y tenia un lleterro.

Beu y tapa

Que l'aigua s'escapa.

Com s'hi trovaràn be d'are en endavant les gents qui venien de Badalona, de Santa Coloma, de Sant Geroni, aduc de Sant Andreu?

Seguim carrera avall, la brolla es menja ja el camí, els brucs y arboços son alts com arbres; les ridoltes extenen

GINER

- Trovo que aquesta pessa es molt llarga
- Millor, aixís podrem tocar més estona.

per tot arreu les seves branques trencadisses, mares de mores verinoses dolentes per menjar y bones per enmascararse; les argelages creixen baixes y traidores; les eures s'entortolliguen per tot arreu y els esbarzers trovantse molt be a l'ombra extenen els seus brots com cordes erissades de punxes de mata a mata y de soca a soca.

El company diu: ja hi som. Comensem la baixada, ell s'esgarrinxia les mans al separar les branques de la brolla. A mi me futejen el rostre al tornar a son lloc. Res hi fa, igual. Com més ens acostem al torrent s'espesseix més la cosa. Ja no hi ha arboços ni brucs; verns y avellaners, rebrots de les aubes que creixen abaix ens acompanyen; a terra hi ha molsa; per el brancam moltes bestioles, mosques, escarbatets, mosquits estranys. Trovo una pell de serp, el company me crida: para comptel

Som al demunt del sot.

(Seguirà.)

Desde Manresa

PAPITU s'ha enterat que Manresa es terra de xerinola, que té una trentena de mils ànimes, que té industria, comers, banca, borsa, carrers empedrats, passeig, moltes pujades y sobre tot moltes baixades. Que després de la nostra aixerida Barcelona,

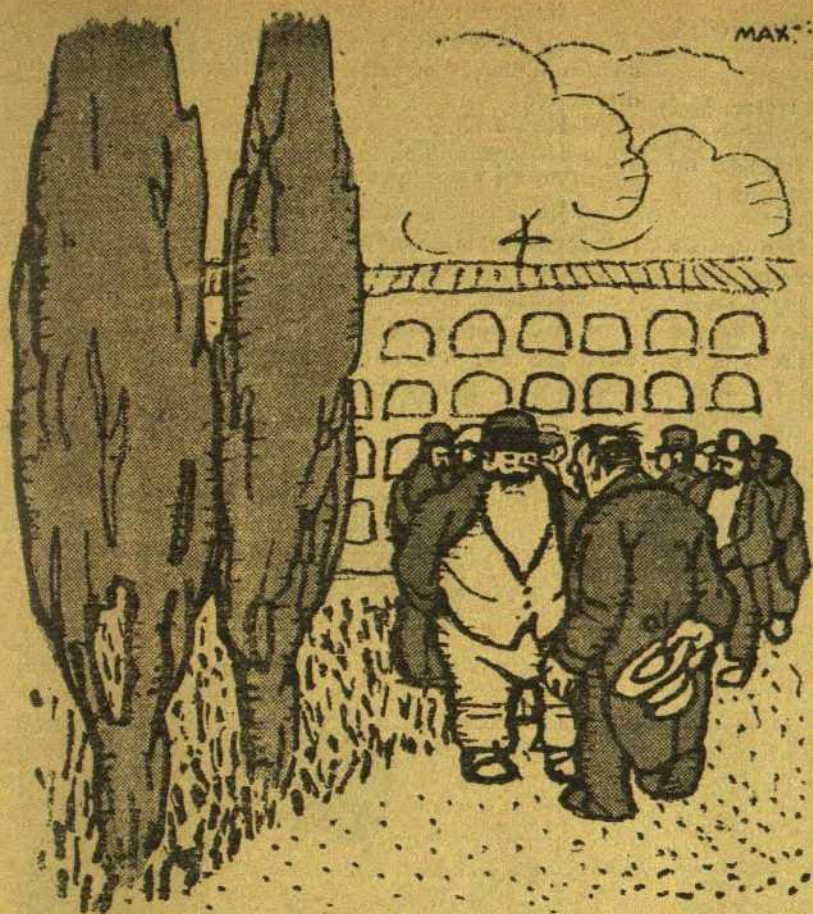
—El dia que yo nací le oí decir á mi madre.
—Bens y bens y bens—

Manresa es la segona ciutat de Catalunya en habitants, y no cal dir y remarcar que allí aont hi ha gent ne passen de verdes y de madures, sobre tot de verdes. Hi ha el Cassino que de nits, vist desde el passeig, sembla una funerària, però a mida que un si apropa va veient la grandiositat que tindrà quan serà acabat, y a mida que un si apropa més y ja es dintre, se li desvaneix allò de la funerària, sobre rot quan se trova la sala de dibuix constantment enllumenada y perennement concorreguda per la colla dels ciutadans més vius... y no va más.

N'es concorrent perenne del Cassino un sastre que en la localitat té fama de ser el que talla el bacallà en tots sentits (això ho deu haver heretat de la seva dona que de soltera en tallaba) té fama que per l'art del gec es un hèuroe, y per la conquesta de la faldilla per ara se ni saben tres, y això que al mano se li pot ben dir allò de: *A la veiez viruelas*, ja que té's cabells ben blancs y es dels que fan més xerinola del poble.—Xòcala sastrel— Amb homes aixís son els que'l PAPITU hi vol tractes.—Un home vell, guapo, ben plantat, elegant y ben tronera, ne fa falta un a cada poble de Catalunya. Ja n'hem trovat un a Manresa y suposem que'n seguirà algún altre ja que això fa com les cireres, etc, etc. El balcó de la sasteria es de lo més guarnit que's pugui veure, no ni ha pas cap a Barcelona que hi hagi tants ferros ni tantes bombetes elèctriques, ni tants figurins que costin un plet. Es sastre acreditat y alegrement comentat pels seus conciutadans. De les tres faldilles qu'empaita, una casada, una viuda y una pentinadora que diu ser soltera; la que'ns interessa es la casada y no per ella, sino pel marit que aquesta gasta. Son molt amics el sastre y el marit, però la dona d'aquest últim y el sastre's conta que encara ho son més,

però tant més, que han arribat a ser *carn y ungla*. Contan que un dia es tava constituída al Cassino la *peña* de consuetut, y el sastre y el marit també's trovaben al voltant de la taula de marbre prenent cafè. Era de nit y no plovia. Un de la *peña* notant que les converses dels amics ja s'agotaven va pendre la paraula y va comensar a contar amb *regocijo* dels oients lo següent:— Me sembla que pel carrer de casa hi ha algun *payo* que s'enten amb una perquè cada nit quan retiro trobo la bombeta elèctrica del carrer trencada. Aquí's va notar gran animació en els que formaven la *peña*.—Y's coneix—prosseguí—que'l *payo* l'apaga amb un cop de bastó o fentli blanc a copets de pedra, Ja vigilaré quí es el gat dels frares que en aquelles hores de nit cerca la rata.—Tots els de la *peña* escoltaven encuriosits, quan de sobte salta el marit de la casada amb la paraula als llavis interrompent: y dirigintse a tots, especialment a n'el sastre que seia al seu costat, contà tot estranyat amb aptitud de goig y mirada ignoscenta que al carrer de casa seva també's donava el cas que moltes nits,

MAX:

—No sé com amb aquestes calors, tenen humor de morir-se.

quan retirava trobava la bombeta elèctrica del carrer apagada, y accentuant aquella mirada ignoscenta va afegir:—Vetaquí que jo també vigilaré qui es el gat dels frares que en aquella hora de nit cerca la rata.—Una riallada estrident dels amics el van interrompre y el marit satisfet per l'èxit de lo que contava, esclatà ell també en tant forta riallada que's vegé obligat a posarse el mocador als ulls, y els de la *peña* aprofitant aquells moments que l'home no veia a ningú, redoblaren l'estrident riallada y dirigiren malicioses mirades a n'el sastre que reia... reia sornagnerament.

Tabernaria.

El carrer d'Escudillers hi ha una taberna molt hospitalaria que te per nom «A cal Cisco».

Al fons del establiment y un xic més baixa que la botiga està la cuina y al peu de la cuina hi ha un recó y en el recó una taula rodona. Aquesta es la meua.

Es diumenge, dia d'arrós y hora de dinar. Arrivo y m'assento.

El Cisco es home de totes «prendas», però l'interessanta es la mestressa qu'es la que fa l'arrós.

Tota complascenta y satisfeta per lo be que l'hi ha sortit, se'm presenta oferintme un arrós amb peix qu'hi canten els angels.

—Se'n lleparà'ls bigotis!—diu.

Y la nevoda—n'hi ha dugues que's porten l'oli—em pregunta altanera:

—Que vol que ja li baixi la cervesa?

Y amatenta y servicial replica la mestressa:

—Que no sabs que no li baixen mai fins acabat del arroc.

Un concurs

La Revista *De Tots Colors* ha obert un concurs de Contes y Diàlechs Teatral. El premi del Conte es de 25 pesetes y el del Diàlec teatral consistirà en imprimir el Diàlec afavorit dintre la biblioteca de la Revista regalarne 50 exemplars a l'autor premiat y ferlo representar en una Societat de Barcelona avans dels tres mesos de la data del fallo. Al premi del conte s'hi donaràn quatre mencions honorífiques. Tan el Conte premiat com els mencionats seràn publicats en la Revista.

Composen el Jurat calificador donya Palmira Ventós, (Felip Palma), D. Francesc Matheu, D. Joan M.ª Guasch, D. J. Puig y Ferreter y D. Josep Guardiola (Secretari).

Els treballs deuràn dirigir-se al domicili del Secretari (Bonavista, 16, Botiga-Gracia) per tot el dia 23 del present mes de Juny.

Un partit prudent

O ho diem pel mitin del Teatre del Bosc però que'l partit reformista, com el seu nom indica, te un esperit morigerat, no hi ha dupte. Per si algun ciutadà'l tingués aquest dubte, li exposarem una consideració que li esvairà desseguida.

Al reformisme hi ha entrat lo bo y millor de l'Unió Republicana, amb el senyor Roca y Roca, amb en Miró amb en Zulueta, amb en Micó, amb Junoy, etc. Un dia d'aquets el Centre de la Plassa del Teatre, acordarà l'ingrés al reformisme. Aleshores, aquest partit comptarà amb el senyor Condó, distingit prohóm de l'esmentat Centre, y home reservat y prudent. Per això asegurem que'l reformisme ho es també de prudent, porque no tindran més remei que serho, els seus homes, anant com van amb un senyor Condó, tant discret, tant enemic de tirar al dret, sense mirar les conseqüències.

Estudis y examens

OT just m'en recordo. Eren les tretze. Mal humorat, trist y melancòlic, m'estava fent el vermut a n'el «Petit Pelayo» un día dels de la segona setmana de juny del any prop passat.

La causa de la meua tristor era l'haverme sospés de *Cardoteràpia* a l'escola d'aquesta especialitat a *Uchafaba*. No's creguin que aquesta ciència sigui de les més fàcils d'estudiar, teòricament. Si la materia de que tracta la *Cardoteràpia* fos de senzilla comprensió, no m'hagueren sospés, perque no sigua dit per alabarme, soc un xicot viu y de bona casa y amb títol de *Velerinau*. Y com Colón, soc fill d'una honradíssima familia que's dedica al modest ofici de cardà quan ne tenen ganes y feina. Com que a Barcelona de llana ni ha poca, resulta que la feina escasseja y además l'ofici de cardadó va clip-santse, per la senzilla raó de que la Mecànica s'apodera de tots els treballs manuals. Res te de nou que existeixin màquines per cardà la llana, quan fins ni han per pelar la patata (peladores mecàniques que'n diríem).

Y per confirmar lo qu'he dit, de que la *Cardoteràpia* es una ciència difícil (vaig el punt de vista teòric) vos diré que més aviat vaig aprendre de cardà, a casa meua, aont no's coneix la ciència, que no les més superficials profunditats de la *Cardoteràpia* a l'universitat de *Uchafaba*, aont s'estudia entre sabis catedràtics.

Quan ja'n disposava anarmen a dinar vegé, que, per la Rambla, passaba una senyoreta d'uns dinou anys, hermosa y ben feta; sentla ésser més encantadora l'estar ella com jo, trista, melancòlica y amb una cara pàlida y uns ulls amb marcadíssimes ulleres. Pago'l vermut y m'en vaig dret com una fletxa, amb ella, disposat acompanyarla fins a casa seva. Avans vos diré que aquesta noia era la meua cusiña Liria (?).

La bona Liria es una nena humil, raonable y intel·ligent, que amb *lluïts* estudis està fent la *carrera...* de farmacia; además es molt aficionada a la música, siguent el clarinet el seu instrument predilecte, tenint una maestría gran en fer obligats, com es de suposar, *obligats de clarinet*. (Quan veig que la mama, li diu: Liria, no'l toquis el clarinet! no ho veus que no fa per una noia? Jo contesto: —Déixila tía, ja li passarà, perque es un gust com un altre qualsevol y després tampoc el toca quan la poden veure).

—Quan vaig arribar al costat d'ella, a la Rambla, varem comensar a parlar de la següent manera:

—Olal Liria, que tal?

—Malament. Y tu Andal?

—Jo? disposat a suicidarme. Figúrat que m'han sospés d'una, d'aquella que sempre'm deies que tant dominava.

—De *Cardo...*

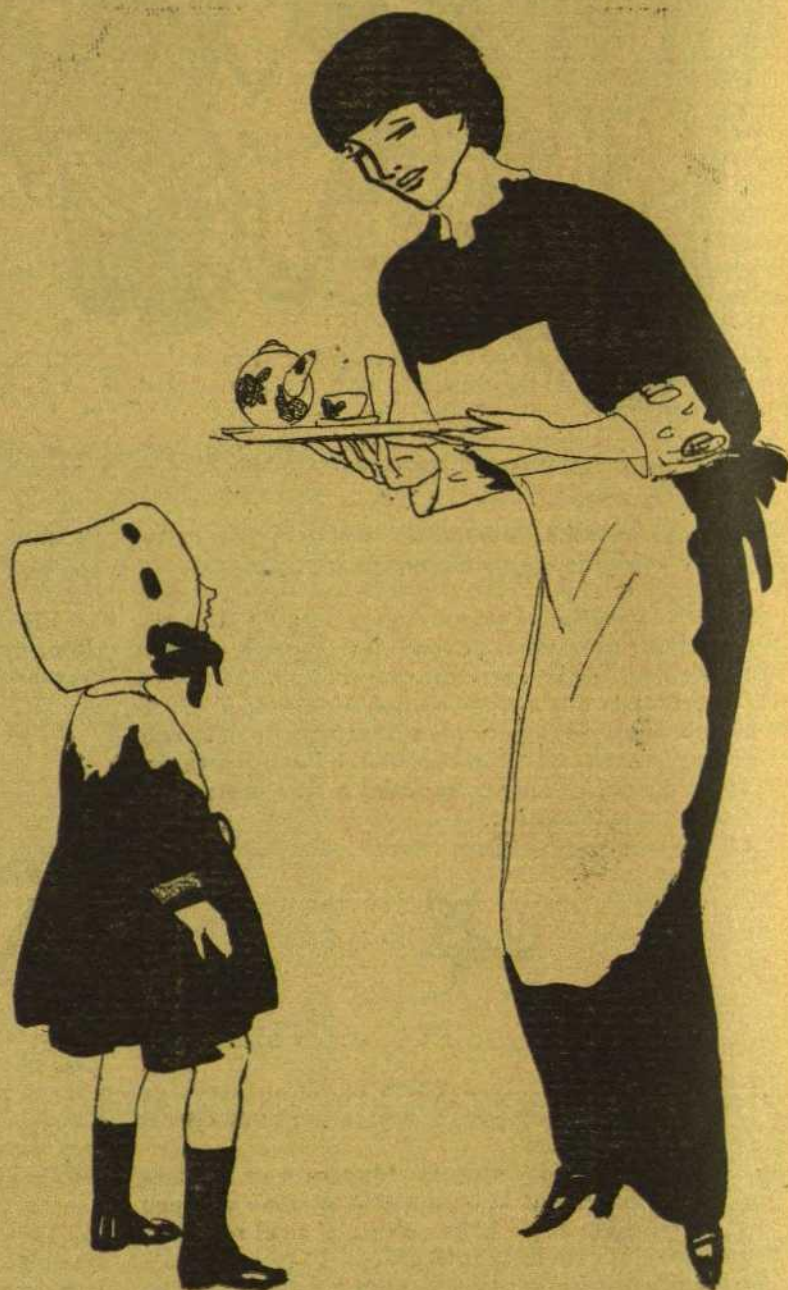
—...*teràpia*? Mai, m'ho haguera cregut!

—Y a tu Liria, que't passa que fas tant mala cara?

—No'm parlis, Andalet; tinc la mala setmana! Figúrat que aquesta setmana he sofert tres examens y m'han sospés de dues assignatures.

—Passiència, nena!

Y aixís parlant d'estudis y d'examens, varem anar passeijant fent lo vol de Rambla, Fernando, Call, Boquería, Rambla, Pelaio y Aribau.

—Si les nenes maques prenen la llet se'ls hi acostuma a regalar una nina.

Tocaven les dugues al rellotge de l'Universitat quant amb despedia de la meua cusina Liria, al número... del carrer d'Aribau, aont, tots vostés tenen una casa a la seva disposició.

Una de bona

EM rebut el primer quadern de les obres del dramaturg anglès Shakespeare, publicada per la casa Seguí y traduïda per la Cebrià Montoliu. Com es sabut, no saltres no tenim costum de parlar d'obres series, però aquesta vegada la cosa s'ho val de manera extraordinària.

Per lo poc que conté el primer quadern, s'endevina lo que serà l'obra qu'es proposa *seguir* la casa Seguí.

Shakespeare que desde lo sublim baixaba alguna qu'altre vegada fins a la poca solta y la verdor del PAPITU, es molt ben mirat en aquesta casa que no te res de sublim, però que agota les edicions encare que plogui.

Shakespeare, doncs, traduït per en Cebrianet qu'es un coneixedor y un viu respecte a les obres d'aquest xamós poeta serà per el PAPITU un company bo per anar a Montserrat y per anar a fer fontades y segurament com fa'l PAPITU agotarà també la seva edició que s'extindrà per Espanya y Amèrica.

El gust, la gracia, la malicia y la serena inteligencia d'en Cebrianet, treurà foc de les pedres shakespeareanes si segueix la traducció tal com la comensada.

De la presentació de la casa Seguí, hem de confessar qu'es passada de moda. El dibuixant que l'il·lustra se diu *Passos*; nosaltres com si fèssim el domino, davant dels seus dibuixos, diem: *Passo*.

El camí del artista

N Tor, el gran Tor que tant ha treballat pel difunt teatre Català s'ha vist obligat a ferse frare, y només sortirà del convent per fer algún *bolo*. El convent d'en Tor es un taller d'enquadrernació dirigit per l'Antoni Torras, mestre d'obra prima que fa unes escobertes màgiques y maravolloses.

En Tor home de gust, podrà dar cobro a les seves aficions artístiques, ajudant al distingit enquadrernador.

Esperem que aviat l'escena podrà obtenir a n'en Tor enquadrernat amb magnífiques escobertes.

Diferencies

—En que se diferencia un baile de sociedad de una feria de ganado?

—En que en el baile, dices á los músicos; toquen. Y danzas al compás de la música. Y en la feria de ganado, tocas a un mulo y *dan-sas!*, una coz.

CORRESPONDENCIA

Mum.—Per lo que diu del elegant Lata, li hem de dir que'l gravat era girat. Pero vaixa tan si val. Els contes qu'ens esplica també els sabem.

Bosch.—Com es que no't fem riurer? Tú qu'ets tan bon xicot.

Selep.—Els hauriem publicat de un a un.

Papin.—Si publiquessim lo que vosté ens envia hi hauria un pet de garrotades que'ls deus s'hi cagarían.

Un lector papitesch.—Moltes mercès y moltes gracies.

Penifer.—Amb molt gust li publiquem. Moltes espressions al café del Triunfo.

Pia Noví Oliver.—Ens ha fet riure molt, però no les podem publicar per lo de sempre: exès de verdura.

Mateu-lo.—Aquesta setmana, si Deu vol, publicarem el xisto qu'ens envia, pero al revés. Sembla que'ns ho haguessim dit. Mercès per les invitacions al gran ball de gala, del Niu tranquil: hi vindrem en comissió.

J. M. T.—Se veu, senyor Martí, que desde que no l'alaben, no n'endevinen cap. En cambi, vosté les endevina totes. De totes maneres li hem de confessar qu'el qu'escriu aquesta correspondencia te un criteri y els qu'escriuen els articles un altre.

Pero sigui lo que sigui, el nostre cavall de batalla es el que li deiem: Nosaltres amb els nostres estudis hem descobert que la moral, es un resultat del mecanisme de les operacions que Deu fa per separar la criatura de si mateix y per consegüent dada aquesta veritat, que per medi dels fets experimentals demostrarem a no trigar gaire, ens veiem precisats a fer saber al públic en general, que la moralitat te un valor purament accidental, que de cap manera afecta a l'assencia de les coses. Penseu aixecar bandera per lliurar als homes de l'horrible fantasma de la moral com a cosa en si independenta del mecanisme general de lo conegut.

Nosaltres, com li deiem, no fem com els desaciditats ateus, que tenien la bona fe de dir que la moral era una invenció humana, cosa que també ho deien de Deu, de l'altre vida. Nosaltres som més vius y acceptem aquestes tres existencies, però havent trovat el desllorigador, que vostés els clericals desconexien, amb tot y qu'es tan clar y evident com la llum del sol.

Partlantli amb tota franquesa, li direm que la nostra filosofia, qu'es l'única, certa y positiva, li donarà una tranquil·litat, una despreocupació, que vosté amb tot y viure a Sant Vicens dels Horts, està molt lluny de disputar.

Prosa.—Publicarem la seva ferma prosa.

Frescales.—Are va be.

Galeta.—Tot s'aprofita.

Valenti.—Molt be, home molt be.

Nomar Tufés.—L'equivocació fou causada per no entendre la primera lletra del seu nom. En quant a les gracies no hi ha de que. Ja ho sab, disposi. Lo qu'ens envia serà publicat.

Kaker Boy.—Molt be noi, molt be. Li publicarem el conte qu'es molt bonic. Li agraïm que vivint tan lluny de la patria, escrigui com si hi visqués.

Egarenc.—Li publiquem porque es de mèrit.

D. Antonio Vila.—Li agraïm molt la invitació. Tots els saraistes de la casa, ballarán al ball de vosté sense darse a conèixer.

Paciencia.—Il·lustríssim Senyor: No m'en parli home no m'en parli, de les faltes de ortografia, de les equivocacions, dels trossos sense sentit, etc., etc. Le clavats un escandol al corrector que deu n'hi do. Per lo qu'es refereix a lo de la vaina te molta rahó. Som nosaltres els que la vam dar, pero vosté ja sab que aquestes coses no's diuen.

Canyella.—Molt be amic Canyella, escrigui que li publicarem, però pensi que existeix un jutjat municipal, un comitè de defensa social, una lliga contra la immoralitat y un grà massa.

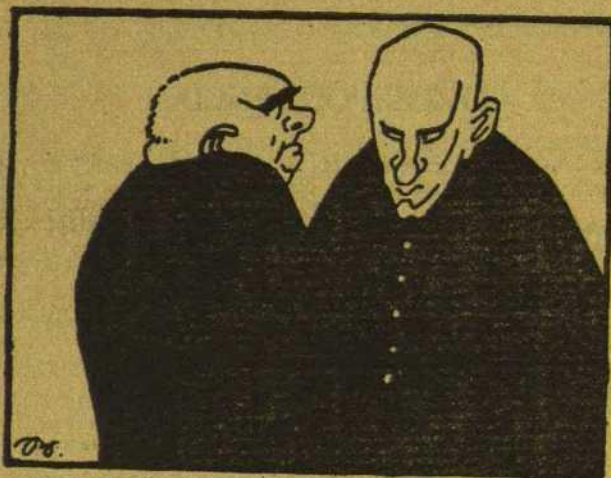
Rion.—Publicarem lo millor de lo millor que'ns envia.

Ramis.—Està molt bé. Sortirà avans li toqui el torn.

Hasc.—Sembla mentida que vosté sigui de Terrassa.

All-Right.—Posem l'escrit de vosté al rengle per quan li toqui la tanda publicarlo.

L'HUMOR EXTRANGER

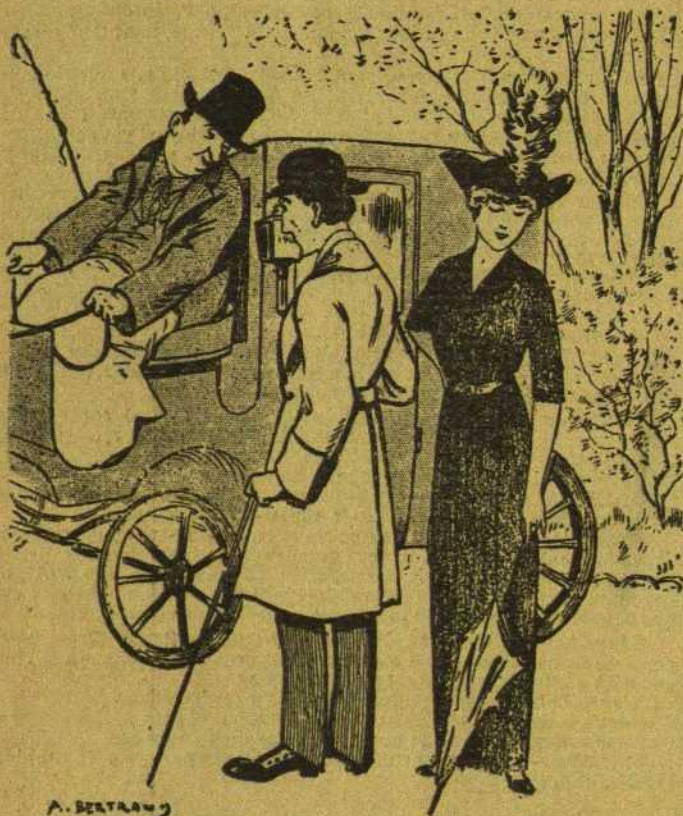
—Aquesta impletat s'ha de combatre a cops de canó.
—Que canó, canó; amb els canons deu volguer dir.

(De l'Asino).

—Ja que'l camí es tant perillós, perquè no's comprava un revolver?
—Oh! si'ls lladres me l'haguessin prés?

(De Pages Folles).

—Cotxer vagi apoc, apoc perque no tenim pressa.
—Li haig d'advertir que les cortines son a adobar.

(De Pages Folles).

—Ja que un día o altre te d'enganyar al seu marit, decideixis desseguida.
—Fa be de dirmo, aniré a trovar a n'en Gastó.

(De Pages Folles).

Passeig de Gracia, 18 **BASTIDA** Carrer de la Canuda, 7

Unica casa que ven a preus sens competencia les últimes creacions de París y Londres
Camisería, Corbatería, Sastrería, Bastonería, Genres de punt y demás similares

Trouseaux reclam de la temporada.

- 3 Camises
- 3 Camisetas
- 3 Pantalons
- 3 Parells mitjons
- 3 Mocadors
- 3 Colls
- 3 Parells de punys
- 3 Corbates ó 1 corbata 1 tirants y 1 parell lligues

Tot de bona classe per 25 pessetes

Perfumat al Chevalier d'Orsay dintre un estuig

SASTRERIA, Ermilles fantasia desde 2'95 ptes. Pantalons panyo superior girats d'abaix desde 8'95 ptes. Trajos complets última creació fantasia 35 ptas.

Vendes rigurosament al comptat

ESTOMAGO • INTESTINOS

GASTROL
MIRET

Remedio Segurísimo
PROBARLO ES CURARSE

VENTA EN TODAS PARTES

DR. CASTELLARNAU

VIES URINARIES : MALALTIES SECRETES

RAMBLA DEL CENTRE, N.º 11, PRAL.

GINER

- Qué n'has fet d'aquella senyora russa?
- Un amic me la va pendre.
- Y d'aquella americana?
- La vaig regalar a un altre amic molt necessitat.